

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurenței.ro • Web: www.competition.ro ; www.consiliulconcurenței.ro

AVIZ

ROMÂNIA		
CONSILIUL CONCURENȚEI		
REGISTRATURA GENERALĂ		
Nr. deșire	1835	
20..... Luna	11	Ziua 10

referitor la proiectul de *Lege privind stabilirea condițiilor pentru fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe*

Analizând prevederile proiectului de *Lege privind stabilirea condițiilor pentru fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe*, înaintat de către Ministerul Sănătății și înregistrat la Consiliul Concurenței cu nr. RG - 1835/09.02.2016

CONSILIUL CONCURENȚEI

În temeiul art.19 alin. (4) lit. c) și al art. 25 alin. (1) lit. l) din *Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*,

Avizează favorabil proiectul de *Lege privind stabilirea condițiilor pentru fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe*¹,

cu următoarele observații:

Proiectul de lege analizat reprezintă transpunerea în legislația națională a prevederilor *Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE*².

Directiva 2014/40/UE stabilește normele care reglementează fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe.

Articolul 18 din Directiva 2014/40/UE, referitor la vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun, prevede următoarele:

“Art. 18 (1) Statele membre pot interzice vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun către consumatori. Statele membre cooperează pentru a preveni aceste vânzări. Punctele de vânzare

¹ Denumit, în continuare, proiect de lege.

² Denumită, în continuare, Directiva 2014/40/UE.

cu amănuntul care desfășoară vânzări transfrontaliere la distanță de produse din tutun nu pot aproviziona cu astfel de produse consumatorii din statele membre în care aceste vânzări au fost interzise. Statele membre care nu interzic astfel de vânzări impun punctelor de vânzare cu amănuntul care intenționează să desfășoare vânzări transfrontaliere la distanță către consumatori situați în Uniune să se înregistreze la autoritățile competente în statul membru în care este stabilit punctul de vânzare cu amănuntul și în statul membru în care sunt situați consumatorii efectivi sau potențiali. Punctele de vânzare cu amănuntul stabilite în afara Uniunii trebuie să se înregistreze la autoritățile competente din statul membru în care sunt situați consumatorii efectivi sau potențiali. [...]"

De asemenea, art. 20 din Directiva 2014/40/UE, referitor la țigarele electronice, prevede următoarele:

„Art. 20 [...]"

(6) *Articolul 18 din prezenta directivă se aplică vânzărilor transfrontaliere la distanță de țigarete electronice și de flacoane de reumplere. [...]"*

Proiectul de Lege care transpune Directiva 2014/40/UE a preluat varianta interzicerii vânzărilor transfrontaliere la distanță, după cum urmează:

„Art. 18 *Vânzări transfrontaliere la distanță de produse din tutun*

(1) *Vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun către consumatorii din România sunt interzise.*

(2) *Agenția Națională de Administrare Fiscală cooperează cu autoritățile competente din statele membre și cu statele terțe pentru a preveni vânzările transfrontaliere la distanță de produse din tutun.*

(3) *Punctele de vânzare cu amănuntul din România care desfășoară vânzări transfrontaliere la distanță de produse din tutun nu pot aproviziona cu astfel de produse consumatorii din statele membre în care aceste vânzări au fost interzise.*

(4) *Punctele de vânzare cu amănuntul din România care intenționează să desfășoare vânzări transfrontaliere la distanță către consumatorii situați în statele membre care nu interzic astfel de vânzări se înregistrează la Agenția Națională de Administrare Fiscală și la autoritățile competente din statele membre în care sunt situați consumatorii efectivi sau potențiali. [...]"*

(15) *Persoanele juridice care asigură transportul transfrontalier al bunurilor adoptă măsuri în vederea prevenirii transportului de produse din tutun către consumatorii din România.*

[...]"

Art. 20 Țigarele electronice

[...]"

(14) *Prevederile art. 18 se aplică și vânzărilor transfrontaliere la distanță de țigarete electronice și de flacoane de reumplere. [...]"*

Conform Directivei 2014/40/UE, „vânzări transfrontaliere la distanță” înseamnă vânzări la distanță către consumatori atunci când, în momentul în care consumatorul comandă produsul de la un punct de vânzare cu amănuntul, consumatorul se află într-un alt stat membru decât statul membru sau țara terță în care este stabilit punctul de vânzare cu amănuntul respectiv.

Directiva 2014/40/UE prezintă ca principale riscuri ale vânzărilor transfrontaliere la distanță următoarele:

i) facilitarea accesului la produse din tutun neconforme cu prevederile directivei;

ii) riscul crescut ca tinerii să aibă acces la produse din tutun.

De asemenea, Directiva 2014/40/UE afirmă că, în cazul în care vânzările transfrontaliere la distanță nu sunt interzise, sunt oportune norme comune privind înregistrarea punctelor de vânzare cu amănuntul care desfășoară astfel de vânzări, pentru a asigura eficacitatea prezentei directive.

Din punct de vedere al legislației în materia concurenței, o interdicție generală de a vinde pe internet produse către consumatorii finali constituie o restrângere gravă a concurenței, prin însăși obiectul său, în sensul art. 101 alin. (1) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene (TFUE) și al art. 5 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Interdicția utilizării internetului, ca modalitate de comercializare, are ca obiect cel puțin restrângerea așa-numitelor vânzări pasive către utilizatorii finali care sunt localizați în afara zonei de acoperire fizică a punctului de vânzare respectiv. În principiu, orice distribuitor/punct de vânzare cu amănuntul trebuie să aibă dreptul de a folosi internetul pentru a vinde produse. Internetul este un instrument puternic, utilizat pentru a ajunge la un număr și o varietate mai mare de clienți decât în cazul utilizării doar a metodelor tradiționale de vânzare, motiv pentru care restricțiile privind utilizarea internetului sunt apreciate ca restricții de concurență.

Cu toate acestea, conform principiilor TFUE, restricțiile la libera circulație a mărfurilor între statele membre pot fi justificate de rațiuni privind protecția sănătății și a vieții persoanelor.

Orice prevedere legislativă care restrânge concurența, cum este, în cazul de față, interzicerea vânzărilor la distanță a produselor din tutun și a produselor conexe, poate fi compatibilă cu principiile valabile în materia concurenței în măsura în care aceasta este în mod efectiv necesară pentru protecția sănătății și a vieții persoanelor.

Conform notei de fundamentare a proiectului de lege, motivul pentru care s-a optat pentru interzicerea vânzărilor transfrontaliere la distanță de produse din tutun și de țigări electronice către consumatorii din România este scăderea accesului minorilor la astfel de produse, această măsură contribuind substanțial la îmbunătățirea stării de sănătate a copiilor, viitorii adulți. Accesul facil la internet al copiilor, precum și posibilitatea efectuării plăților folosind mijloace electronice, care eludează controlul vârstei cumpărătorului, fac să crească probabilitatea ca un minor să poată cumpăra prin internet produse din tutun și țigări electronice din țări în care prețul este scăzut sau în care sunt permise țigări cu arome ori cu alte caracteristici tehnice, care cresc atractivitatea produsului³. Deși verificarea vârstei cumpărătorului este o obligație pe care vânzătorul și-o asumă, totuși ea este o măsură dificil de pus în practică, existând numeroase metode prin care cumpărătorii minori o eludează. Conform celor precizate în nota de fundamentare, internetul este puțin folosit de cetățenii români ca sursă de achiziție a produselor din tutun (1% conform studiului "Fumatul în România 2016" al IRES și 0% în Eurobarometrul 2012), motiv pentru care interzicerea acestui tip de comerț are un impact redus asupra pieței, prevalând caracterul preventiv.

Prin urmare, politica de concurență, având în prim plan bunăstarea consumatorilor, se poate subordona unui interes public major, cum ar fi acela al sănătății populației, însă doar în măsura în care obiectivele urmărite nu pot fi protejate prin măsuri mai puțin restrictive.

³ Fum ori țigări colorate, capsule aromate, etichete cu imagini atrăgătoare pentru copii etc.

În consecință, Consiliul Concurenței apreciază că prevederile din proiectul de lege privind restricționarea vânzărilor transfrontaliere la distanță sunt compatibile cu legislația din domeniul concurenței, în măsura în care se fundamentează pe o lipsă a eficienței posibilităților de control asupra vârstei consumatorilor, precum și asupra conformității produselor din tutun, obiect al unor astfel de vânzări.

Totodată, vă supunem atenției următoarele observații de ordin general:

În ceea ce privește criteriile utilizate pentru agrearea, de către Ministerul Sănătății, a laboratoarelor din România care verifică măsurătorile referitoare la gudron, nicotină și monoxid de carbon, proiectul de lege prevede faptul că acestea se vor elabora ulterior, în baza unui ordin al ministrului sănătății. Consiliul Concurenței apreciază că trebuie avute în vedere criterii obiective și transparente, iar în situația în care va fi agreat un număr limitat de laboratoare, procedura de selecție trebuie să aibă în vedere principiile ce guvernează materia achizițiilor publice, pentru a se evita situațiile discriminatorii.

Bogdan M. CHIRIȚOIU

Președinte

